

Protokoll fört vid enskild föredragning

Finansavdelningen
Allmänna byrån, F1

Beslutande

Minister
Mats Perämaa

Föredragande

Avdelningsjurist
Cecilia Magnusson

Justerat

Omedelbart

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 76

Förslag till direktiv om en gemensam
bolagsskattebas
ÅLR 2016/9064
178 F1

Beslutades enligt **bilaga 1, F116E47**

Beslutades att lämna yttrande till Statsrådets beredningssektion 9
enligt **bilaga 2, F116E47**

Nr 77

Förslag till direktiv om en gemensam konsoliderad
bolagsskattebas
ÅLR 2016/9054
179 F1

Beslutades enligt **bilaga 3, F116E47**

Beslutades att lämna yttrande till Statsrådets beredningssektion 9
enligt **bilaga 4, F116E47**

PROMEMORIA OM EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG

1. Uppgifter om EU-kommissionens förslag

Förslagets namn: Förslag till rådets direktiv om en gemensam bolagsskattebas

Förslagets COM-nummer: COM(2016) 685 final

2. Uppgifter om ansvarigt ministerium och ansvarig tjänsteman i riket

Ansvarigt ministerium i riket: Finansministeriet

Ansvarig tjänsteman i riket: Minna Upola

3. Uppgifter om ärendets beredning i landskapet Åland

Diarienummer: ÅLR 2016/9064

Ansvarig tjänsteman vid LR: Cecilia Magnusson

Ansvarig minister vid LR: Mats Perämaa

Behandling vid Ålands lagting: I-ärende

Datum då promemorian föredragits: 1.12.2016

4. Förslagets huvudsakliga syfte och innehåll

Förslaget syftar till att ge företag ett enda regelverk för bolagsbeskattning, för företag som vill göra affärer på hela den inre marknaden. På senare tid har det för de internationella samfunden gällt att de aktuella reglerna för bolagsbeskattning inte längre är anpassade till den moderna ekonomins förutsättningar. Företagens intäkter beskattas på nationell nivå, medan de ekonomiska förhållandena har blivit mer globaliserade, rörliga och digitala. Affärsmodeller och företagsstrukturer har blivit mer komplexa, vilket underlättar överföring av vinster. Dessutom har olika nationella bolagsskattesystem gjort det möjligt för aggressiv skatteplanering att blomstra under det senaste årtiondet. När nationella regler utformas, utan hänsyn till affärsverksamhetens gränsöverskridande dimension, uppstår med all sannolikhet bristande överensstämmelse mellan olika nationella bolagsskattesystem. Sådana brister på överensstämmelser skapar risker för dubbelbeskattning och dubbel icke-beskattning och snedvrider därigenom den inre marknads funktion. Under dessa omständigheter blir det för medlemsstaterna allt svårare att genom ensidiga åtgärder effektivt begränsa aggressiva skatteplaneringsmetoder för att förhindra att deras nationella skattebaser urholkas och motverka överföring av vinster.

Förslaget till direktiv är inriktat på det så kallade första steget i det stegvisa tillvägagångssättet. Det är således begränsat till delarna i den gemensamma bolagsskattebasen, det vill säga regler för att beräkna bolagsskattebasen, inbegripet vissa bestämmelser om skatteflykt och det föreslagna skattesystemets internationella dimension. Ytterligare två frågor tas upp, dessa är regler mot skevheter som gynnar skuldsättning och ett superavdrag för forskning och utveckling (FoU).

5. Förslagets förhållande till landskapet

Lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen är delad mellan landskapet och riket. Landskapet har behörighet enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen för Åland, för näringskatt, kommunerna tillkommande skatt samt tilläggs-katt på inkomstskatt. Samfund är skyldiga att betala kommunalskatt till den kommun på Åland där verksamheten bedrivs för inkomst som förvärvas i landskapet. Den del av samfundsbeskattningen som inte tillkommer kommunerna ingår i rikets lagstiftningsbehörighet, liksom privaträtten och bokföring enligt 27 § punkterna 8 och 36 i självstyrelselagen för Åland.

Förslaget anger att syftet är att uppnå en rättvis och effektiv beskattning inom EU och omfattas därför även av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Förslaget har särskild betydelse för landskapet eftersom det kan påverka statens inkomster och därmed beräkningen av avräkningsbeloppet enligt 46 § i självstyrelselagen.

Landskapsregeringen kommer att bevaka den fortsatta utvecklingen inom företagsbeskattningen, och i synnerhet arbetet med det nya förslaget om konsoliderad bolagsskattebas. Förslaget påverkar den nuvarande och möjligen framtida lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen.

6. Förslagets handläggning i riket och EU:s institutioner

Förslaget till direktiv behandlas i Statsrådets beredningssektion EU 9 genom skriftligt förfarande, genom en U-skrivelse, som ges till riksdagen.

Diskussionen i rådet sedan 2011 har visat att det inte är sannolikt att förslaget om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, kommer att antas i sin helhet, utan att delas upp i omgångar. Flera faktorer (särskilt skattekonsolidering) har gett upphov till en svår debatt och kan hindra utvecklingen av andra grundläggande delar i systemet. I ett försök att kringgå att utvecklingen försenas har kommissionen, i sin handlingsplan från 2015, förespråkat en stegvis metod för den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen. I enlighet med detta föreslås att arbetet med konsolideringen skjuts upp till dess att man enats om att säkra ett antal obligatoriska regler om en gemensam bas, det vill säga en gemensam bolagsskattebas. Kommissionen kommer att lägga fram förslagen, det vill säga förslagen för en gemensam bolagsskattebas och en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, samtidigt och som en del av ett initiativ. Förslaget från 2011 om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, som för närvarande är under behandling i rådet, kommer att dras tillbaka i samband med att kommissionen antar de nya förslagen. I detta avseende är det av grundläggande betydelse att skattekonsolidering förblir ett viktigt inslag i initiativet om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, eftersom de viktiga skattehinder som företagen ställs inför i EU effektivast kan hanteras inom en konsoliderad grupp.

Konsolideringen ska enligt planerna tas upp i ett separat förslag till direktiv för granskning i ett senare skede, det vill säga efter det att en politisk överenskommelse nåts kommer förslaget till en gemensam konsoliderad bolagsskattebas att ligga kvar för prövning i rådet. För att kompensera för att skattskyldiga tillfälligt fräntas fördelarna med skattekonsolidering, finns det en bestämmelse om en mekanism med gränsöverskridande förlustavdrag med efterföljande återvinning. Denna kommer att fortsätta att gälla till dess att den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen införs, vilket gör att gränsöverskridande förlustavdrag blir ett automatiskt resultat av tillämpningen av reglerna.

7. Subsidiaritetsprincipen

Företagsbeskattningen ingår i medlemsstaternas behörighet. Enligt artikel 115 EUF ska rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande enhälligt utfärda direktiv om tillnärmning av sådana lagar och författningar i medlemsstaterna som direkt inverkar på den inre marknadens upprättande eller funktion. Detta förutsätter enligt subsidiaritetsprincipen att harmoniserade

åtgärder är nödvändiga och att det inte är möjligt att genomföra lagstiftningen på nationell eller regional nivå

Systemets tvingande karaktär ska bedömas också i förhållande till medlemsstaternas beskattningsbefogenheter. Det föreslås att den tvingande skattebasen och den eventuella därpå följande tvingande konsolideringen av skattebaserna i enlighet med CCCTB-direktivförslaget i framtiden ska påverka möjligheten att använda företagsbeskattningen som ett verktyg för ekonomisk politik. Det är inte möjligt att på nationell nivå föreskriva om avvikande regler för beräkning av det skattepliktiga resultatet. De föreslagna tvingande bestämmelserna påverkar också möjligheten att bevara ett nationellt företagsskattesystem parallellt med CCTB. Två olika system orsakar administrativa kostnader för Skatteförvaltningen och gör regleringen komplicerad också ur de skattskyldigas synvinkel. Det kan dessutom resultera i ett nytt skatteplaneringselement, eftersom de bolag som inte omfattas av de tvingande bestämmelserna har möjlighet att välja mellan de två parallella systemen.

Med tanke på att ett tvingande system inte bara förhindrar aggressiv skatteplanering utan också har mer vittomfattande konsekvenser och att direktivet om bekämpning av skatteflykt redan innehåller de mest centrala åtgärderna som krävs för att förhindra aggressiv skatteplanering, med beaktande av nationella särdrag, kan det tvingande elementet i fråga om skattebasen i CCTB-direktivförslaget vara problematiskt med avseende på principerna om subsidiaritet och proportionalitet. Det bör också noteras att det i CCTB-direktivet angivna syftet att undanröja hinder för kommersiell verksamhet på den inre marknaden, till exempel i form av en mindre administrativ börda, kan uppfyllas med ett frivilligt system.

8. Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen förhåller positiv till de mål kommissionen strävar efter att uppnå, det vill säga motverka skatteflykt och aggressiv skatteplanering samt att underlätta gränsöverskridande verksamhet för företag.

Det nya förslagen till konsoliderad gemensam bolagsskattebas och gemensam skattebas med bland annat obligatoriska tillämpnings krav innehåller principfrågor kring landskapets beskattningsbehörighet och budgetfrågor kopplat till de åländska kommunernas skatteintäkter. Landskapsregeringen har motsatt sig det ursprungliga förslaget till konsoliderad bolagsskattebas den 1 september 2011 (ÅLR 2011/3855). Sedan det ursprungliga förslaget lanserades har det pågående arbetet mellan medlemsstaterna både inom EU och i BEPS-projektet inom OECD visat att det är mycket svårt att på ett effektivt sätt eliminera tillfällena till aggressiv skatteplanering och skatteflykt för multinationella verksamheter genom nationella eller regionala lagstiftningsåtgärder. Det har dock även visat sig svårt för medlemsstaterna att enas om en så pass harmoniserande åtgärd som en konsoliderad bolagsskattebas inom EU.

Enligt den utredning som föreligger kommer samfundsskatten sjunka med 12,5% i förhållande till den beräknade inkommande samfundsskatten för beskattningsår 2016, om förslaget genomförs. Detta påverkar Åland till en betydande del och i negativ riktning, därför kan inte Landskapsregeringen stödja förslaget.

De beräkningar och utredningar som har gjorts av förslagets effekter och verkningar på ekonomin och skatteintäkter är dessutom osäkra, därför anser Landskapsregeringen att det borde föreligga ett säkrare underlag om förslagets effekter och verkningar innan beslut tas gällande förslagen.

9. Distribution av landskapsregeringens ställningstagande

Huvudsaklig adressat: Ålands lagting

För kännedom internt:

LR:s specialrådgivare i Bryssel
EU-enheten
Lagberedningen

Finansministeriet
Beredningssektion EU9
minna.upola@vm.fi

Hänvisning
COM(2016) 685

Kontaktperson
Avdelningsjurist Cecilia Magnusson

Ärende

Landskapsregeringens ställningstagande med anledning av kommissionens förslag till direktiv om en gemensam bolagsskattebas COM (2016) 685

Ålands landskapsregering översänder härmed sitt ställningstagande med anledning av kommissionens förslag till rådets direktiv om en gemensam bolagsskattebas. Landskapsregeringen förbehåller sig rätten att återkomma med synpunkter i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede.

Förslagets förhållande till landskapet

Lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen är delad mellan landskapet och riket. Landskapet har behörighet enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen för Åland, för näringskatt, kommunerna tillkommande skatt samt tilläggsskatt på inkomstskatt. Samfund är skyldiga att betala kommunalskatt till den kommun på Åland där verksamheten bedrivs för inkomst som förvärvas i landskapet. Den del av samfundsbeskattningen som inte tillkommer kommunerna ingår i rikets lagstiftningsbehörighet, liksom privaträtten och bokföring enligt 27 § punkterna 8 och 36 i självstyrelselagen för Åland.

Förslaget anger att syftet är att uppnå en rättvis och effektiv beskattning inom EU och omfattas därför även av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Förslaget har särskild betydelse för landskapet eftersom det kan påverka statens inkomster och därmed beräkningen av avräkningsbeloppet enligt 46 § i självstyrelselagen.

Landskapsregeringen kommer att bevaka den fortsatta utvecklingen inom företagsbeskattningen, och i synnerhet arbetet med det nya förslaget om konsoliderad bolagsskattebas. Förslaget påverkar den nuvarande och möjligen framtida lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen.

Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen förhåller sig positiv till de mål kommissionen strävar efter att uppnå, det vill säga motverka skatteflykt och aggressiv skatteplanering samt att underlätta gränsöverskridande verksamhet för företag.

Det nya förslaget till gemensam bolagsskattebas med bland annat obligatoriska tillämpningskrav innehåller principfrågor kring landskapets beskattningsbehörighet och budgetfrågor kopplat till de åländska kommunernas skatteintäkter.

Enligt den utredning som föreligger kommer samfundsskatten sjunka med 12,5% i förhållande till den beräknade inkommande samfundsskatten för beskattningsår 2016, om förslaget genomförs. Detta påverkar Åland till en betydande del och i negativ riktning, därför kan inte Landskapsregeringen stödja förslaget.

De beräkningar och utredningar som har gjorts av förslagets effekter och verkningar på ekonomin och skatteintäkter är dessutom osäkra, därför anser Landskapsregeringen att det borde föreligga ett säkrare underlag om förslagets effekter och verkningar innan beslut tas gällande förslagen.

Företagsbeskattningen ingår i medlemsstaternas behörighet. Enligt artikel 115 EUF ska rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande enhälligt utfärda direktiv om tillnärmning av sådana lagar och författningar i medlemsstaterna som direkt inverkar på den inre marknads upprättande eller funktion. Detta förutsätter enligt subsidiaritetsprincipen att harmoniserade åtgärder är nödvändiga och att det inte är möjligt att genomföra lagstiftningen på nationell eller regional nivå

Systemets tvingande karaktär ska bedömas också i förhållande till medlemsstaternas beskattningsbefogenheter. Det föreslås att den tvingande skattebasen och den eventuella därpå följande tvingande konsolideringen av skattebaserna i enlighet med CCCTB-direktivförslaget i framtiden ska påverka möjligheten att använda företagsbeskattningen som ett verktyg för ekonomisk politik. Det är

inte möjligt att på nationell nivå föreskriva om avvikande regler för beräkning av det skattepliktiga resultatet. De föreslagna tvingande bestämmelserna påverkar också möjligheten att bevara ett nationellt företagsskattesystem parallellt med CCTB. Två olika system orsakar administrativa kostnader för Skatteförvaltningen och gör regleringen komplicerad också ur de skattskyldigas synvinkel. Det kan dessutom resultera i ett nytt skatteplaneringselement, eftersom de bolag som inte omfattas av de tvingande bestämmelserna har möjlighet att välja mellan de två parallella systemen.

Med tanke på att ett tvingande system inte bara förhindrar aggressiv skatteplanering utan också har mer vittomfattande konsekvenser och att direktivet om bekämpning av skatteflykt redan innehåller de mest centrala åtgärderna som krävs för att förhindra aggressiv skatteplanering, med beaktande av nationella särdrag, kan det tvingande elementet i fråga om skattebasen i CCTB-direktivförslaget vara problematiskt med avseende på principerna om subsidiaritet och proportionalitet. Det bör också noteras att det i CCTB-direktivet angivna syftet att undanröja hinder för kommersiell verksamhet på den inre marknaden, till exempel i form av en mindre administrativ börda, kan uppfyllas med ett frivilligt system.

Landskapsregeringen förutsätter att riket för fram landskapsregeringens ståndpunkter i denna fråga vid diskussioner med EU:s institutioner.

Minister

Mats Perämaa

Avdelningsjurist

Cecilia Magnusson

PROMEMORIA OM EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG

1. Uppgifter om EU-kommissionens förslag

Förslagets namn: Förslag till direktiv om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas

Förslagets COM-nummer: COM(2016) 683 final

2. Uppgifter om ansvarigt ministerium och ansvarig tjänsteman i riket

Ansvarigt ministerium i riket: Finansministeriet

Ansvarig tjänsteman i riket: Minna Upola

3. Uppgifter om ärendets beredning i landskapet Åland

Diarienummer: ÅLR 2016/9054

Ansvarig tjänsteman vid LR: Cecilia Magnusson

Ansvarig minister vid LR: Mats Perämaa

Behandling vid Ålands lagting: I-ärende

Datum då promemorian föredragits: 1.12.2016

4. Förslagets huvudsakliga syfte och innehåll

Förslaget syftar till att ge företag ett enda regelverk för bolagsbeskattning för företag som vill göra affärer på hela den inre marknaden. Den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen syftar till att vara ett ändamålsenligt verktyg för att tilldela intäkter till den plats där värdet skapas, med hjälp av en formel som bygger på tre likvärdiga viktade faktorer, det vill säga tillgångar, arbetskraft och försäljning. Eftersom dessa faktorer är kopplade till den plats där företag gör sin vinst är förhoppningen att de är mer effektfulla mot aggressiva skatteplaneringsmetoder än den utbredda användningen av internprismetoder för att fördela vinsterna. Tillsammans med den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasens funktion som åtgärds paket mot skatteflykt är syftet med projektet att också behålla egenskapen som ett bolagsskattesystem som underlättar gränsöverskridande handel och investeringar på den inre marknaden. För närvarande måste företag med gränsöverskridande verksamhet uppfylla kraven i upp till 28 olika bolagsskattesystem. Vilket är en besvärlig process, både tidsmässigt och ekonomiskt, och kräver insatser som sträcker sig utanför verksamhetens huvudsakliga inriktning. Genom den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen erbjuder man grupper av företag med skattepliktig verksamhet i minst en medlemsstat till en enda uppsättning regler för att beräkna deras skattebas i hela Europeiska unionen (EU) och därigenom göra dem ansvariga inför en enda skatteförvaltning (en enda kontaktpunkt). Gränsöverskridande förlustavdrag skulle fortfarande bli ett automatiskt resultat av konsolidering och inga regler om internprissättning skulle tillämpas inom företagsgrupper, eftersom gruppens intäkter skulle fördelas genom en fördelningsnyckel.

Förslaget kommer att bli obligatoriskt för koncerner som överstiger en viss storleksklass och i övrigt frivilligt.

Förslaget innehåller bestämmelser om konsolidering av skattebasen och fördelning av skattebasen mellan medlemstaterna och om förvaltningsförfaranden.

5. Förslagets förhållande till landskapet

Lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen är delad mellan landskapet och riket. Landskapet har behörighet enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen för Åland, för näringskatt, kommunerna tillkommande skatt samt tilläggskatt på inkomstskatt. Samfund är skyldiga att betala kommunalskatt till den kommun på Åland där verksamheten bedrivs för inkomst som förvärvas i landskapet. Den del av samfundsbeskattningen som inte tillkommer kommunerna ingår i rikets lagstiftningsbehörighet, liksom privaträtten och bokföring enligt 27 § punkterna 8 och 36 i självstyrelselagen för Åland.

Förslaget anger att syftet är att uppnå en rättvis och effektiv beskattning inom EU och omfattas därför även av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Förslaget har särskild betydelse för landskapet eftersom det kan påverka statens inkomster och därmed beräkningen av avräkningsbeloppet enligt 46 § i självstyrelselagen.

Landskapsregeringen kommer att bevaka den fortsatta utvecklingen inom företagsbeskattningen, och i synnerhet arbetet med det nya förslaget om konsoliderad bolagsskattebas. Förslaget påverkar den nuvarande och möjliga framtida lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen.

6. Förslagets handläggning i riket och EU:s institutioner

Förslaget till direktiv behandlas i Statsrådets beredningssektion EU 9 genom skriftligt förfarande, genom en U-skrivelse, som ges till riksdagen.

Förslaget är fortfarande under behandling i rådet. Diskussionen i rådet sedan 2011 har visat att det inte är sannolikt att förslaget om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, kommer att antas i sin helhet, utan att delas upp i omgångar. Flera faktorer (särskilt skattekonsolidering) har gett upphov till en svår debatt och kan hindra utvecklingen av andra grundläggande delar i systemet. I ett försök att kringgå att utvecklingen försenas, har kommissionen, i sin handlingsplan från 2015, förespråkat en stegvis metod för den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen. I enlighet med detta föreslås att arbetet med konsolideringen skjuts upp till dess att man enats om att säkra ett antal obligatoriska regler om en gemensam bas, det vill säga en gemensam bolagsskattebas. Kommissionen kommer att lägga fram förslagen, det vill säga förslagen för en gemensam bolagsskattebas och en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, samtidigt och som en del av ett initiativ. Förslaget från 2011 om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, som för närvarande är under behandling i rådet, kommer att dras tillbaka i samband med att kommissionen antar de nya förslagen. I detta avseende är det av grundläggande betydelse att skattekonsolidering förblir ett viktigt inslag i initiativet om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, eftersom de viktiga skattehinder som företagen ställs inför i EU effektivast kan hanteras inom en konsoliderad grupp.

Konsolideringen planeras att tas upp i ett separat förslag till direktiv för granskning i ett senare skede, det vill säga efter det att en politisk överenskommelse nåtts kommer förslaget till en gemensam konsoliderad bolagsskattebas att ligga kvar för prövning i rådet. För att kompensera för att skattskyldiga tillfälligt fräntas fördelarna med skattekonsolidering, finns det en bestämmelse om en mekanism med gränsöverskridande förlustavdrag med efterföljande återvinning. Denna kommer att fortsätta att gälla till dess att den gemensamma konsoliderade

bolagsskattebasen införs, vilket gör att gränsöverskridande förlustavdrag blir ett automatiskt resultat av tillämpningen av reglerna.

7. Subsidiaritetsprincipen

Företagsbeskattningen ingår i medlemsstaternas behörighet. Enligt artikel 115 EUF ska rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande enhälligt utfärda direktiv om tillnärmning av sådana lagar och författningar i medlemsstaterna som direkt inverkar på den inre marknadens upprättande eller funktion. Detta förutsätter enligt subsidiaritetsprincipen att harmoniserade åtgärder är nödvändiga och att det inte är möjligt att genomföra lagstiftningen på nationell eller regional nivå

Eftersom utformningen av den gemensamma skattebasen dessutom förväntas påverka nationella budgetar, särskilt via fördelningsnyckeln, är det enligt kommissionen viktigt att de regler som definierar dess sammansättning tillämpas konsekvent och ändamålsenligt. Kommissionen anser att det är mer sannolikt att detta kan uppnås genom bindande lagstiftning.

Vid bedömningen av den tvingande karaktären hos vissa bestämmelser i CCCTB-direktivförslaget enligt principerna om subsidiaritet och proportionalitet gäller det att uppskatta huruvida de föreslagna åtgärderna är nödvändiga och rätt proportionerade för arbetet med att motverka aggressiv skatteplanering. Enligt CCCTB-direktivförslaget ska koncernbolagens skattebaser konsolideras och fördelas, enligt en fastställd fördelningsnyckel, mellan de medlemsstater där koncernbolagen är verksamma. Det föreslås att de skillnader i beräkningen av skattebasen som finns mellan olika medlemsstater ska undanröjas i och med den gemensamma bolagsskattebas som ingår i den första fasen av det nya CCCTB-initiativet (CCCTB-direktivförslaget).

Syftet med kommissionens förslag, enligt vilket företagen ska betala sin skäliga andel av skatten i den jurisdiktion där deras vinster genereras, kan dock inte anses uppfyllas. Enligt det aktuella föreslagna direktivet ska koncernbolagens konsoliderade skattepliktiga resultat fördelas enligt en särskild fördelningsnyckel för beskattning mellan de medlemsstater där koncernen är verksam. Denna fördelningsnyckel kan inte anses överensstämja med förslagets syfte, eftersom den inte beaktar var värde skapas. Det är fråga om en rent schematisk fördelning. Fasta fördelningskriterier som ingår i den gemensamma konsoliderade skattebasen kan anses vara ett hållbarare verktyg för bekämpning av aggressiv skatteplanering.

Systemets tvingande karaktär ska bedömas också i förhållande till medlemsstaternas beskattningsbefogenheter. I det nya CCCTB-initiativet föreslås att den tvingande skattebasen i den första fasen och den eventuella därpå följande tvingande konsolideringen av skattebaserna i enlighet med CCCTB-direktivförslaget i framtiden ska påverka möjligheten att använda företagsbeskattningen som ett verktyg för ekonomisk politik. Det är inte möjligt att på nationell nivå föreskriva om avvikande regler för beräkning av det skattepliktiga resultatet. De föreslagna tvingande bestämmelserna påverkar också möjligheten att bevara ett nationellt företagsskattesystem parallellt med CCCTB. Två olika system orsakar administrativa kostnader för Skatteförvaltningen och gör regleringen komplicerad också ur de skattskyldigas synvinkel. Skillnaderna mellan CCCTB-systemet och det nationella företagsskattesystemet resulterar dessutom i ett nytt skatteplaneringselement, eftersom de bolag som inte omfattas av de tvingande bestämmelserna har möjlighet att välja mellan de två parallella systemen.

Syftet med direktivet är att underlätta kommersiell verksamhet genom att undanröja gränsöverskridande hinder. I det föreslagna systemet kan en koncern vara i kontakt med en enda skatteförvaltning, i och med att beskattningen av alla koncernbolag verkställs i samma medlemsstat. Konsolideringen av skattebaserna innefattar automatiskt en möjlighet till gränsöverskridande förlustutjämning, som innebär att en förlust som har uppstått i en medlemsstat kan kvittas mot en vinst som ett koncernbolag i en annan medlemsstat har genererat. En gemensam konsoliderad bolagsskattebas avhjälper också problem i anslutning till internprissättning mellan koncernbolag som är belägna inom unionen. Dessa fördelar kan uppnås redan i ett frivilligt system.

Med tanke på att ett tvingande system inte bara förhindrar aggressiv skatteplanering utan också har mer vittomfattande konsekvenser och att direktivet om bekämpning av skatteflykt redan innehåller de mest centrala åtgärderna som krävs för att förhindra aggressiv skatteplanering, med beaktande av nationella särdrag, kan de tvingande bestämmelserna för koncerner av en viss storleksklass i CCCTB-direktivförslaget vara problematiska med avseende på principerna om subsidiaritet och proportionalitet. Det bör också noteras att motsvarande arbete för att förhindra aggressiv skatteplanering utförs inom ramen för OECD:s BEPS-projekt. Det i CCCTB-direktivet angivna syftet att underlätta kommersiell verksamhet genom att undanröja gränsöverskridande hinder kan uppfyllas genom ett frivilligt system.

8. Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen förhåller positiv till de mål kommissionen strävar efter att uppnå, det vill säga motverka skatteflykt och aggressiv skatteplanering samt att underlätta gränsöverskridande verksamhet för företag.

Det nya förslaget till konsoliderad bolagsskattebas med bland annat obligatoriska tillämpningskrav innehåller principfrågor kring landskapets beskattningsbehörighet och budgetfrågor kopplat till de åländska kommunernas skatteintäkter. Landskapsregeringen har motsatt sig det ursprungliga förslaget till konsoliderad bolagsskattebas den 1 september 2011 (ÅLR 2011/3855). Sedan det ursprungliga förslaget lanserades har det pågående arbetet mellan medlemsstaterna både inom EU och i BEPS-projektet inom OECD visat att det är mycket svårt att på ett effektivt sätt eliminera tillfällena till aggressiv skatteplanering och skatteflykt för multinationella verksamheter genom nationella eller regionala lagstiftningsåtgärder. Det har dock även visat sig svårt för medlemsstaterna att enas om en så pass harmoniserande åtgärd som en konsoliderad bolagsskattebas inom EU.

Ingen av de faktorer som ingår i fördelningsnyckeln enligt CCCTB-direktivförslaget verkar vara av sådan natur att den i princip kan antas bredda Finlands skattebas. De avgörande faktorerna i fördelningsnyckeln är försäljning, arbetskraft och tillgångar. Det föreslås att dessa faktorer ska ha lika stor vikt. Försäljningsfaktorn innefattar inte koncernintern försäljning. Tillgångarna omfattar endast materiella tillgångar, vilket innebär att immateriella tillgångar inte beaktas i fördelningsnyckeln. I Finland är företagsverksamheten inte heller särskilt arbetskraftsdominerad. Mot denna bakgrund är det sannolikt att Finland kommer att höra till förlorarna då den konsoliderade skattebasen fördelas mellan de olika medlemsstaterna. De föreslagna fördelningsnycklarna kan inte heller anses återspegla var värde skapas. Därför kan det ifrågasättas om de föreslagna fördelningsnycklarna är de bästa.

Enligt den utredning som föreligger kommer samfundsskatten sjunka med 10,7 procent i förhållande till den beräknade inkommande samfundsskatten för beskattningsår 2016, om

förslaget genomförs. Detta påverkar Åland till en betydande del och i negativ riktning, därför kan inte Landskapsregeringen stödja förslaget.

De beräkningar och utredningar som har gjorts av förslagets effekter och verkningar på ekonomin och skatteintäkter är dessutom osäkra, därför anser Landskapsregeringen att det borde föreligga ett säkrare underlag om förslagets effekter och verkningar innan beslut tas gällande förslagen.

9. Distribution av landskapsregeringens ställningstagande

Huvudsaklig adressat: Ålands lagting

För kännedom internt: LR:s specialrådgivare i Bryssel
EU-enheten
Lagberedningen

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
YTTRANDE	179 F1	1(4)
Datum	Dnr	
1.12.2016	ÅLR 2016/9054	

Finansministeriet
Beredningssektionen EU9
minna.upola@vm.fi

Hänvisning
COM(2016) 683

Kontaktperson
Avdelningsjurist Cecilia Magnusson

Ärende
Landskapsregeringens ställningstagande med anledning av kommissionens förslag till direktiv om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas COM (2016) 683

Ålands landskapsregering översänder härmed sitt ställningstagande med anledning av kommissionens förslag till direktiv om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas. Landskapsregeringen förbehåller sig rätten att återkomma med synpunkter i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede.

Förslagets förhållande till landskapet

Lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen är delad mellan landskapet och riket. Landskapet har behörighet enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen för Åland, för näringskatt, kommunerna tillkommande skatt samt tilläggsskatt på inkomstskatt. Samfund är skyldiga att betala kommunalskatt till den kommun på Åland där verksamheten bedrivs för inkomst som förvärvas i landskapet. Den del av samfundsbeskattningen som inte tillkommer kommunerna ingår i rikets lagstiftningsbehörighet, liksom privaträtten och bokföring enligt 27 § punkterna 8 och 36 i självstyrelselagen för Åland.

Förslaget anger att syftet är att uppnå en rättvis och effektiv beskattning inom EU och omfattas därför även av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Förslaget har särskild betydelse för landskapet eftersom det kan påverka statens inkomster och därmed beräkningen av avräkningsbeloppet enligt 46 § i självstyrelselagen.

Landskapsregeringen kommer att bevaka den fortsatta utvecklingen inom företagsbeskattningen, och i synnerhet arbetet med det nya förslaget om konsoliderad bolagsskattebas. Förslaget påverkar den nuvarande och möjligen framtida lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen.

Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen förhåller sig positiv till de mål kommissionen strävar efter att uppnå, det vill säga motverka skatteflykt och aggressiv skatteplanering samt underlätta gränsöverskridande verksamhet för företag.

Det nya förslaget till konsoliderad bolagsskattebas med bland annat obligatoriska tillämpningskrav innehåller principfrågor kring landskapets beskattningsbehörighet och budgetfrågor kopplat till de åländska kommunernas skatteintäkter.

Ingen av de faktorer som ingår i fördelningsnyckeln enligt CCCTB-direktivförslaget verkar vara av sådan natur att den i princip kan antas bredda Finlands skattebas. De avgörande faktorerna i fördelningsnyckeln är försäljning, arbetskraft och tillgångar. Det föreslås att dessa faktorer ska ha lika stor vikt. Försäljningsfaktorn innefattar inte koncernintern försäljning. Tillgångarna omfattar endast materiella tillgångar, vilket innebär att immateriella tillgångar inte beaktas i fördelningsnyckeln. I Finland är företagsverksamheten inte heller särskilt arbetskraftsdominerad. Mot denna bakgrund är det sannolikt att Finland kommer att höra till förlorarna då den konsoliderade skattebasen fördelas mellan de olika medlemsstaterna. De föreslagna fördelningsnycklarna kan inte heller anses återspegla var värde skapas. Därför kan det ifrågasattas om de föreslagna fördelningsnycklarna är de bästa.

Enligt den utredning som föreligger kommer samfundsskatten sjunka med 10,7 procent i förhållande till den beräknade inkommande samfundsskatten för beskattningsår 2016, om förslagen genomförs. Detta påverkar Åland till en betydande del och i negativ riktning, därför kan inte Landskapsregeringen stödja förslaget.

De beräkningar och utredningar som har gjorts av förslagets effekter och verkningar på ekonomin och skatteintäkter är dessutom osäkra, därför anser Landskapsregeringen att det borde föreligga ett säkrare underlag om förslagets effekter och verkningar innan beslut tas gällande förslagen.

Företagsbeskattningen ingår i medlemsstaternas behörighet. Enligt artikel 115 EUF ska rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande enhälligt utfärda direktiv om tillnärmning av sådana lagar och författningar i medlemsstaterna som direkt inverkar på den inre marknadens upprättande eller funktion. Detta förutsätter enligt subsidiaritetsprincipen att harmoniserade åtgärder är nödvändiga och att det inte är möjligt att genomföra lagstiftningen på nationell eller regional nivå

Syftet med kommissionens förslag, enligt vilket företagen ska betala sin skäligen andel av skatten i den jurisdiktion där deras vinster genereras, kan dock inte anses uppfyllas. Enligt det aktuella föreslagna direktivet ska koncernbolagens konsoliderade skattepliktiga resultat fördelas enligt en särskild fördelningsnyckel för beskattning mellan de medlemsstater där koncernen är verksam. Denna fördelningsnyckel kan inte anses överensstämma med förslagets syfte, eftersom den inte beaktar var värde skapas. Det är fråga om en rent schematisk fördelning. Fasta fördelningskriterier som ingår i den gemensamma konsoliderade skattebasen kan anses vara ett hållbarare verktyg för bekämpning av aggressiv skatteplanering.

Systemets tvingande karaktär ska bedömas också i förhållande till medlemsstaternas beskattningsbefogenheter. I det nya CCCTB-initiativet föreslås att den tvingande skattebasen i den första fasen och den eventuella därpå följande tvingande konsolideringen av skattebaserna i enlighet med CCCTB-direktivförslaget i framtiden ska påverka möjligheten att använda företagsbeskattningen som ett verktyg för ekonomisk politik. Det är inte möjligt att på nationell nivå föreskriva om avvikande regler för beräkning av det skattepliktiga resultatet. De föreslagna tvingande bestämmelserna påverkar också möjligheten att bevara ett nationellt företagsskattesystem parallellt med CCCTB. Två olika system orsakar administrativa kostnader för Skatteförvaltningen och gör regleringen komplicerad också ur de skattskyldigas synvinkel. Skillnaderna mellan CCCTB-systemet och det nationella företagsskattesystemet resulterar dessutom i ett nytt skatteplaneringselement, eftersom de bolag som inte omfattas av de tvingande bestämmelserna har möjlighet att välja mellan de två parallella systemen.

Syftet med direktivet är att underlätta kommersiell verksamhet genom att undanröja gränsöverskridande hinder. I det föreslagna systemet kan en koncern vara i kontakt med en enda skatteförvaltning, i och med att beskattningen av alla koncernbolag verkställs i samma medlemsstat. Konsolideringen av skattebaserna innefattar automatiskt en möjlighet till gränsöverskridande förlustutjämning, som innebär att en förlust som har uppstått i en medlemsstat kan kvittas mot en vinst som ett koncernbolag i en annan medlemsstat har genererat. En gemensam konsoliderad bolagsskattebas avhjälper också problem i anslutning till internprissättning mellan koncernbolag som är belägna inom unionen. Dessa fördelar kan uppnås redan i ett frivilligt system.

Med tanke på att ett tvingande system inte bara förhindrar aggressiv skatteplanering utan också har mer vittomfattande konsekvenser och att direktivet om bekämpning av skatteflykt redan innehåller de mest centrala åtgärderna som krävs för att förhindra aggressiv skatteplanering, med beaktande av nationella särdrag, kan de tvingande bestämmelserna för koncerner av en viss storleksklass i CCCTB-direktivförslaget vara problematiska med avseende på principerna om subsidiaritet och proportionalitet. Det bör också noteras att motsvarande arbete för att förhindra aggressiv skatteplanering utförs inom ramen för OECD:s BEPS-projekt. Det i CCCTB-direktivet angivna syftet att underlätta kommersiell verksamhet genom att undanröja gränsöverskridande hinder kan uppfyllas genom ett frivilligt system.

Landskapsregeringen förutsätter att riket för fram landskapsregeringens ståndpunkter i denna fråga vid diskussioner med EU:s institutioner.

Minister

Mats Perämaa

Avdelningsjurist

Cecilia Magnusson